

CO, GDZIE, KIEDY?

SPIS WYDARZEŃ I IMPREZ REGIONALNYCH

MAZOWIECKIE ROZMOWY O OŚWIACIE s. 5

**Kryminalni zabezpieczyli tytoń
wart ponad 430 tys. zł s. 6**

**Pasowanie
na przedszkolaka s. 13**

**„Duch Teatru” odwiedził
bibliotekę s. 16**

Dotyychczas wnioski ERPO można było złożyć wyłącznie w formie papierowej (część osób dołączała jego skan do wniosku POG w eZUS). Rocznie wpływało ponad 700 tysięcy takich dokumentów. ERPO to jeden z najczęściej kierowanych wniosków do ZUS. Elektroniczna forma komunikacji znacząco usprawni ten proces.

Kto może skorzystać z wniosku ERPO

Wniosek jest przeznaczony dla osób, które mają już przyznane prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy i znajdują się w jednej z poniższych sytuacji:

- przy składaniu wniosku o świadczenie nie dysponowały wszystkimi dokumentami potwierdzającymi okresy ubezpieczenia, które można uwzględnić przy obliczaniu wysokości świadczenia;
- dopiero teraz mogą potwierdzić zarobki za lata poprzedzające rok przejścia na emeryturę/rentę albo zarobki uzyskane już po przyznaniu świadczenia;

FORMULARZ ERPO DOSTĘPNY TAKŻE W PORTALU EZUS

Od 13 marca 2026 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępni w portalu eZUS elektroniczną wersję wniosku ERPO, czyli wniosku o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego. To ważna zmiana dla setek tysięcy emerytów i rencistów.

Fot. ZUS

- po przyznaniu emerytury lub renty nadal pracowały i opłacały składki na ubezpieczenia społeczne. Wniosek ERPO klient wypełnia i składa również w sytuacji, gdy stara się o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-

-rentowego przyznanego przez zagraniczną instytucję ubezpieczeniową państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE)/ Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) albo Wielkiej Brytanii lub państwa, z którym Polska

zawarła umowę dwustronną o zabezpieczeniu społecznym – informuje Wojciech Ściwiarski, rzecznik prasowy ZUS w województwie mazowieckim.

Elektronicznie szybciej i wygodniej

ZUS otrzymywał od klientów sygnały, że oczekują możliwości złożenia wniosku ERPO w pełni przez internet – bez konieczności drukowania, podpisywania i wysyłania pocztą czy wizyty w placówce. Wprowadzenie elektronicznej wersji spełnia te oczekiwania i wpisuje się w strategię zwiększania poziomu elektroniczności usług. Dzięki temu obsługa spraw będzie szybsza i mniej obciążająca obie strony.

Wniosek ERPO nadal można składać także w tradycyjnej, papierowej formie. Elektroniczność jest ułatwieniem, a nie obowiązkiem.

Zasady składania wniosku ERPO, wymagane dokumenty oraz instrukcję krok po kroku znajdziesz na stronie: <https://www.zus.pl/swiadczenia/emerytury/przeliczanie-emerytur-i-rent>.

CENTRALKA TELEFONICZNA URZĘDU MIASTA PO NOWEMU

Fot. Freepik

Ważna wiadomość dla osób kontaktujących się z Urzędem Miasta Mława telefonicznie: zmieniły się zapowiedzi w centralce telefonicznej i teraz z poszczególnymi wydziałami urzędu dzwoniący łączą się dwuetapowo. Prosimy o uważne słuchanie komunikatów i wybieranie właściwych numerów wewnętrznych.

Dzwoniący do urzędu ma teraz do wyboru sześć możliwości połączeń. Po wciśnięciu na klawiaturze telefonu 1, połączy się z kancelarią urzędu, 2 – z sekretariatem, 4 – ze strażą miejską, 5 – z biurem rady miasta, a 6 – z inspektorem zarządzania kryzysowego. Aby natomiast uzyskać połączenie z jednym z wydziałów urzędu, powinien wcisnąć klawisz z numerem 3. Dopiero wtedy uzyska dostęp do menu wydziałów, w którym – wybierając numery od 1 do 9 – będzie mógł nawiązać połączenie z danym wydziałem. Bardzo prosimy o uważne wysłuchiwanie komunikatów oraz niedzwonienie na pamięć i niewybijanie numerów wewnętrznych, które obowiązywały wcześniej – będzie to bowiem skutkowało połączeniem z innym niż w zamierzeniu biurem. Przykładowo: jeśli ktoś zechce połączyć się z wydziałem spraw obywatelskich i wybierze jego dawny numer wewnętrzny 601, połączy się z inspektorem zarządzania kryzysowego, gdyż centralka telefoniczna odczyta ten wybór jako 6 – a taki numer jest teraz przypisany właśnie ww. inspektoratowi.

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Pogotowie Ratunkowe - 999
Policja - 997
Straż Pożarna - 998
Straż Miejska - 986
Numer alarmowy z telefonu komórkowego - 112
Pogotowie elektryczne - 991
Pogotowie gazowe - 992
Pogotowie wodociągowe - 23 654 23 21
Pogotowie ciepłownicze - 23 654 35 06
Informacja PKP - 23 674-53-33,
<https://www.e-podroznik.pl/>
Informacja PKS - 23 654 35 56
Postój TAXI - 23 654 35 76
Urząd Miasta Mława
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 33 82,
e-mail: info@mlawa.pl,
sekretariat@mlawa.pl
Starostwo Powiatowe
Mława, ul. W. Reymonta 6,
tel. 23 654 34 09,

e-mail: starostwo@powiatmlawski.pl
Sąd Rejonowy
Mława, ul. W. Reymonta 3,
tel. 23 654 89 00,
e-mail: adm@mlawa.sr.gov.pl
Urząd Skarbowy
Mława, ul. G.Narutowicza
19/7, tel. 23 654 34 98, e-mail:
us1413@mz.mofnet.gov.pl

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
ul. Z. Padlewskiego 31,
tel. 23 655 00 31 32

Powiatowy Urząd Pracy
Mława, ul. Wyspiańskiego 7,
tel. 23 654 39 18, e-mail:
waml@praca.gov.pl

Prokuratura Rejonowa
Mława ul. J. Lelewela 4,
tel. 23 654 36 19, e-mail:
pr.mlawa@plock.po.gov.pl
Komenda Powiatowa Policji

Mława, ul. H. Sienkiewicza 1,
tel. 23 654 43 43, e-mail:
prasowy.kppmlawa@mazowiecka.policja.gov.pl
Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
Mława, ul. Z. Padlewskiego
15, tel. 23 654 33 85, e-mail:
mlawa@mazowsze.straz.pl

Straż Miejska
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 64 34, e-mail:
strazmiejska@mlawa.pl

Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków sp. z o.o.
Mława, ul. Płocka 106,
tel. 23 654 60 70, e-mail:
sekretariat@wod-kan-mlawa.com.pl

Gazownia Warszawska,
Rozdzielnia Gazu w Mławie
Mława, ul. Płocka 96,

tel. 23 655 01 62
Zakład Energetyczny Płock S.A
Region Energetyczny Mława
Mława, ul. Warszawska 127

Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej – Szpital
Mława, ul. A. Dobrskiej 1,
tel. 23 654 32 35, e-mail:
sekretariat@szpitalmlawa.pl

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 56 38, wew. 412

NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Działdowie, filia w Mławie
ul. Lelewela 9,
tel.: 23 655 28 64
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mławie, ul. Padlewskiego 13,

tel.: 23 654 36 34
Bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich
Pod numerem telefonu 800 676 676 działła bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich, czynna: poniedziałek: godz. 10:00–18:00 wtorek–piątek: godz. 8:00–16:00 Połączenie możliwe jest zarówno z telefonów stacjonarnych, jak i telefonów komórkowych wszystkich sieci. Dzięki Infolinii można uzyskać podstawowe informacje o prawach człowieka i kompetencjach PRO. Droga ta można również dowiedzieć się wszystkiego o prawie antydyskryminacyjnym. Jeśli sprawa nie jest związana z kompetencjami PRO, pracownicy starają się wskazać rozmówcy instytucję, w której uzyska odpowiednią pomoc.
Telefony zaufania dla osób w depresji:

Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji, tel. 22 594 91 00 (w każdą środę i czwartek od 17.00 do 19.00). ITAKA – antydepresyjny telefon zaufania tel. 22 484 88 01 (w poniedziałki i czwartki od 17.00 do 20.00). Ośrodek Interwencji Kryzysowej – pomoc psychiatryczno-pedagogiczna, tel. 22 855 44 32 lub Ośrodek Interwencji Kryzysowej, tel. 22 837 55 59 (poniedziałek – piątek od 8:00 do 20:00). Telefon Zaufania dla Osób Dorosłych w Kryzysie Emocjonalnym, tel.: 116 123 (od poniedziałku do piątku od godz. 14.00-22.00). Młodzieżowy Telefon Zaufania, tel. 192 88 lub Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, tel. 116 111, codziennie od 12:00 do 02:00.

NOWY KURIER
mławski

e-mail: redakcja@kuriermlawski.pl
www.kuriermlawski.pl

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b
10-364 Olsztyn

PREZES
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztyńska.pl

Druk
Polska Press Sp. z o.o.
Oddział Poligrafia
Drukarnia w Białymstoku
Ignatki, ul. Przemysłowa 26
16-001 Kleosin

NIE PŁAĆ POŚREDNIKOM ZA ŚWIADCZENIE WSPIERAJĄCE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych apeluje do osób z niepełnosprawnością i ich bliskich o ostrożność wobec ofert płatnej pomocy w uzyskaniu świadczenia wspierającego. Wniosek o to świadczenie można złożyć bezpłatnie. Pracownicy ZUS pomagają go wypełnić i złożyć zarówno w placówkach, jak i przez infolinię.

Do ZUS-u docierają sygnały od klientów, którzy otrzymują propozycje odpłatnego załatwienia świadczenia. Przedstawiciele niektórych kancelarii odwiedzają w domach osoby z niepełnosprawnością. Często są to osoby starsze, które nie zawsze dokładnie zapoznają się z treścią podpisywanych dokumentów. Zdarza się, że dopiero później dowiadują się o wysokich opłatach zapisanych w umowie.

Niedawno do jednej z placówek ZUS zgłosiła się wnuczka klientki, która skorzystała z usług kancelarii oferującej pomoc przy uzyskaniu świadczenia wspierającego. Klientka podpisała umowę i udzieliła pełnomocnictwa do działania w jej imieniu. Wyrównanie oraz pierwsza wypłata świadczenia zostały przekazane na konto kancelarii. Była to kwota niemal 22 tys. zł. Po rozliczeniu należności kancelaria, działając w imieniu klientki, złożyła w ZUS dokumenty dotyczące zmiany rachunku bankowego do dalszej wypłaty świadczenia na rachunek klientki oraz odwołania

pełnomocnictwa. Pieniądze, które trafiły do kancelarii jako wynagrodzenie za jej usługi, mogły zostać przeznaczone na pokrycie kosztów opieki, leczenia lub rehabilitacji klientki – informuje Wojciech Ściwiarski, rzecznik prasowy ZUS w województwie mazowieckim.

Podobne sytuacje zdarzały się również w ubiegłym roku. Klienci informowali pracowników ZUS o ofertach pośredników, którzy proponowali pomoc w zamian za bardzo wysokie wynagrodzenie, sięgające nawet 10 tys. zł albo sześciokrotności miesięcznego świadczenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przypomina, że

nie trzeba korzystać z płatnych usług kancelarii czy pośredników, aby otrzymać świadczenie wspierające. Wniosek można złożyć samodzielnie przez internet na portalu eZUS lub z bezpłatnym wsparciem pracowników ZUS.

Osoba z niepełnosprawnością może również upoważnić do załatwiania spraw w ZUS-ie zaufaną osobę, na przykład członka rodziny lub bliskiego. Taki pełnomocnik również może liczyć na bezpłatną pomoc pracowników ZUS przy złożeniu wniosku.

Warto pamiętać, że aby starać się o świadczenie wspierające w ZUS, trzeba mieć decyzję z ustalonym poziomem potrzeby

wsparcia, wydaną przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W decyzji tej musi zostać przyznane co najmniej 70 punktów. Dopiero wtedy można złożyć w ZUS wniosek o świadczenie wspierające. Kancelarie czy pośrednicy nie mają wpływu na wydanie tej decyzji ani na liczbę przyznanych punktów.

Uważaj na oferty pośredników

Jeśli skontaktuje się z nami kancelaria oferująca pomoc w uzyskaniu świadczenia lub natrafimy na taką ofertę w internecie, zachowajmy ostrożność i spokojnie przeanalizujemy taką propozycję. Przed podpisaniem dokumentów dobrze jest dokładnie zapoznać się z ich treścią, skonsultować decyzję z bliską osobą oraz w razie wątpliwości skontaktować się z ZUS.

Więcej informacji o świadczeniu wspierającym i zasadach jego przyznawania można uzyskać w placówkach ZUS, na infolinii (tel. 22 560 1600) oraz na stronie internetowej www.zus.pl.

NIE WYSYŁAJ DOKUMENTÓW DO ZUS PRZEZ EPUAP

Rok 2026 przyniósł istotną zmianę w sposobie komunikacji z instytucjami publicznymi, w tym z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Od 1 stycznia korespondencja kierowana do ZUS za pośrednictwem platformy ePUAP nie jest uznawana za skutecznie doręczoną.

Do 11 marca ZUS honorował korespondencję przyslaną w ten sposób, więc tak złożone wnioski zostaną jeszcze rozpatrzone.

Jednak od 12 marca klienci indywidualni nie mogą już kontaktować się z ZUS przez ePUAP. Pismo wysłane tą drogą – zgodnie z przepisami, które weszły w życie od 1 stycznia 2026 r. – nie wywołuje skutków prawnych, co jest szczególnie istotne w przypadku zachowania terminów. Wnioski i pisma, które napłyną za pośrednictwem platformy ePUAP nie będą rozpatrywane – informuje Wojciech Ściwiarski, rzecznik prasowy ZUS w województwie mazowieckim.

Dlaczego wprowadzono zmiany

Nowe zasady to krok w stronę ujednolicenia komunikacji z całą administracją publiczną. Zamiast ePUAP-u dostępne są e-Doręczenia, które zapewniają wyższy poziom bezpieczeństwa i przejrzystości oraz dają gwarancję, że korespondencja trafi bezpośrednio do właściwego adresata.

Jak teraz komunikować się z ZUS

Obecnie klienci ZUS mają do dyspozycji dwie oficjalne drogi elektroniczne:

1. e-Doręczenia – zapewniają potwierdzenie nadania i odbioru oraz są prawnym odpowiednikiem listu poleconego za zwrotnym poświadczaniem odbioru.
2. Portal eZUS – pozostaje głównym kanałem dla płatników składek, ubezpieczonych i świadczeniobiorców. Za jego pośrednictwem można składać wnioski, sprawdzać stan konta i odbierać decyzje.

Czy dostępne są inne formy kontaktu?

Korespondencja papierowa nadal funkcjonuje i jest dostępna dla osób, które nie korzystają z form elektronicznych. Konsultanci infolinii ZUS są dostępni dla klientów od poniedziałku do piątku w godz. 7:00–18:00 pod numerem telefonu 22 560 16 00. Można również korzystać z formularza kontaktowego na stronie zus.pl lub zadać pytanie ogólne mailem: cot@zus.pl. Warto jednak pamiętać, że poczta elektroniczna nie gwarantuje pełnego bezpieczeństwa danych, dlatego nie należy przysyłać tą drogą informacji wrażliwych ani danych osobowych.

NAWET 6500 ZŁ NA LOKALNE DZIAŁANIA SPOŁECZNE

Masz pomysł na działanie w swojej miejscowości? Chcesz zintegrować mieszkańców, zorganizować warsztaty, wydarzenie kulturalne, akcję ekologiczną lub sportową? W #MazowieckaAktywacja2026 – konkursie Federacji Mazowia dla lokalnie działających można zdobyć środki finansowe na realizację takich inicjatyw. Od 1 do 31 marca 2026 r. organizacje pozarządowe, grupy nieformalne oraz grupy samopomocowe z Mazowsza

mogą ubiegać się o dofinansowanie:
- do 2 000 zł – dla grup nieformalnych i samopomocowych
- do 6 500 zł – dla organizacji pozarządowych
Kto może złożyć wniosek?

Federacja Mazowia zaprasza:

- organizacje pozarządowe, czyli fundacje i stowarzyszenia, Ochotnicze Straże Pożarne (OSP), Koła Gospodyń Wiejskich (KGW), kluby sportowe, spółdzielnie socjalne,
- grupy nieformalne, czyli po

prostu mieszkańców, którzy chcą wspólnie zrealizować lokalne działanie – bez konieczności zakładania organizacji. Nie trzeba mieć dużego doświadczenia – liczy się pomysł i gotowość do działania na rzecz swojej społeczności.

Na co można otrzymać dotację?

Federacja Mazowia wspiera mini-projekty, które:
- będą realizowane między 1

lipca a 31 października 2026 r.,
- odpowiadają na realne potrzeby lokalnej społeczności,
- są inicjatywą oddolną – tworzoną przez mieszkańców i dla mieszkańców Mazowsza. To mogą być działania integracyjne, edukacyjne, kulturalne, ekologiczne, zdrowotne czy sportowe – ważne, aby służyły dobru wspólnemu.

Termin składania wniosków: 1–31 marca 2026 r.
Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w czerwcu 2026 r.

RODZINA JEST MOJĄ SIŁĄ NAPĘDOWĄ

Wychowała szóstkę dzieci, opiekowała się chorymi rodzicami do ich śmierci. Pomimo życiowych przeciwności wciąż z optymizmem patrzy w przyszłość. — Mąż i dzieci są moją siłą napędową do walki z przeciwnościami losu. Teraz wspierają mnie w spełnianiu marzeń — stwierdza.

Pani Alina ma dziś 63 lata, ale to wciąż piękna kobieta o cudownym uśmiechu, który nie znika z jej twarzy. Wyszła za mąż bardzo młodo, kiedy miała 18 lat. Ale swojej decyzji nigdy nie żałowała.

Marzyła o dużej rodzinie

Dość szybko w małżeństwie pojawiło się sześcioro dzieci. Każde było upragnione i kochane. Pani Alina nie pracowała zawodowo; opiekowała się domem i dziećmi. Mąż pracował jako mechanik samochodowy. Żyli zgodnie i szczęśliwie. Cieszyli się, że w domu jest gwarno i radośnie. Może nie było bogato, ale dzieci zawsze miały co jeść i wco się ubrać, a z każdego kąta mieszkania wyzierała miłość.

— Mąż i dzieci byli najważniejsi. Przy naszej szóstce dzieci było zawsze co robić — opowiada. — Byłam dumna, jak szliśmy w niedzielę wszyscy do kościoła, siadaliśmy w ławce, a dzieci pięknie się modliły, starsze służyły do mszy, czytały Pismo Święte. Dobrze wychowaliśmy dzieci. Mają szacunek do starszych osób i nie potrafią być obojętne na krzywdę innych. Zawsze sobie pomagają i my też teraz możemy na nie zawsze liczyć.

Razem pokonują przeciwności losu

Jednak szczęście nigdy nie trwa zbyt długo. Najpierw na nowotwór zachorowała pani Alina. Miała zaledwie 32 lata. Kiedy udało jej się pokonać chorobę, wypa-

dek miał jej mąż. Mężczyzna złamał nogę. Do dziś utyka. Razem jednak walczyli o zdrowie, wspierali się i ostatecznie pokonali wszystkie problemy.

— Zawsze podejmowaliśmy decyzję razem, wspieraliśmy się i darzyliśmy zaufaniem — mówi. — Jedno za drugie dałoby się pokroić, tak samo dzieci. I w tym chyba tkwi największa siła: że jesteśmy szczęśliwą i zgodną rodziną, nasza miłość, przywiązanie do tradycji, szacunek do drugiego człowieka... Wielu ludzi dziś w codziennym pędzie zapomina o najważniejszych wartościach. Pieniądze szczęścia nie dają, daje je rodzina, miłość, przyjaźń.

Trzeba mieć pasję

W 1990 roku pani Alina z rodziną wprowadziła się do domu swoich rodziców. Wraz z mężem wyremontowała dom. W jednym z pomieszczeń w piwnicy urządziła swoją pracownię. To właśnie w tym miejscu powstają prawdziwe cuda, wykonane własnoręcznie przez panią Alinę. A trzeba przyznać, że talent ma ogromny. Spod jej rąk wychodzą nie tylko przeróżne dekoracje, ozdoby świąteczne czy też kukielki.

— Sztuka od zawsze była mi bardzo bliska — deklaruje pani Alina. — Gdy byłam dzieckiem i ledwie potrafiłam utrzymać w ręce kredki, już malowałam i wyklejałam różne ozdoby. Zawsze lubiłam zajęcia plastyczne. To moja największa pasja. Sztuka to podstawa tego,

czym zajmuję się przez całe moje życie. Był czas, że zajęta wychowaniem szóstki dzieci nie miałam czasu na swoją pasję. Dziś uważam, że bez sztuki życie każdego człowieka byłoby uboższe. Nie wyobrażam sobie bez niej życia. Dzięki twórczości człowiek wyraża swoje człowieczeństwo, kształtuje swój świat.

Ogród to jej azyl

Pani Alina uwielbia też spędzać wolny czas w ogrodzie. Pielęgnuje każdy kwiat i każde posadzone drzewko. Ogródek to jej azyl. Tu lubi odpoczywać z książką w ręku. Tu spędza najczęściej swoje wakacje.

— Uwielbiam patrzeć, jak wszystko budzi się do życia, obserwować przyrodę — zdradza. — A już najbardziej lubię patrzeć na padający za oknem deszcz. Podziwiam siłę natury, piękną i nieprzewidywalną. Nie potrzebuję wyjeżdżać za granicę, smażyć się na plaży. Wystarcza do szczęścia mi moja działka.

Kobieta bardzo kocha zwierzęta. W jej pracach często pojawiają się motywy zwierząt i przyrody. Pani Alina we wszystkim, co robi, chciałaby być profesjonalna. Jak sama przyznaje, może godzinami siedzieć nad swoją pracą, by była perfekcyjna. Nie lubi gotować, woli wkręcać śrubki lub wiercić dziury w ścianie.

— Dzięki swojej pasji nauczyłam się, co to jest ciężka praca, wytrwałość i przede wszystkim ogromna pokora — przyznaje. — Cieszę się, że rodzina

Pomimo życiowych przeciwności pani Alina wciąż z optymizmem patrzy w przyszłość

wspiera mnie gorliwie we wszystkich moich działaniach. Gdyby nie było tego wsparcia, nie byłoby możliwości realizacji wielu twórczych działań. Bezcenna jest jej obecność, interesowanie się sprawami, którymi się zajmuję, dyskusowanie, doradzanie, zwykła działalność i uczestniczenie w tym, co robię. Potrzebny jest kontakt z bliskimi. Mam świadomość tego, że akceptują moje życie i wszystkie jego sfery.

Wiara i rodzina daje jej siłę

Pani Alina długo chorowała na nowotwór. Walczyła i, jak mówi, Bóg dał jej szansę na kolejne lata, by mogła wychować dzieci, doczekać się wnuków. Niestety po 26 latach nastąpiła reemisja. Kobieta musiała znowu zmierzyć się z chorobą, wspierana przez męża, dzieci i wnuki. Udało się jej znów wygrać walkę o życie.

— Żyję i jestem z moimi bliskimi. Nie poddaję się i to chyba najlepsza recepta. — Śmieje się. — Życie doświadcza nas, jednak może właśnie dzięki temu

— ZAWSZE PODEJMOWALIŚMY DECYZJĘ RAZEM, WSPIERALIŚMY SIĘ I DARZYLIŚMY ZAUFANIEM — MÓWI. — JEDNO ZA DRUGIE DAŁOBY SIĘ POKROIĆ, TAK SAMO DZIECI. I W TYM CHYBA TKWI NAJWIĘKSZA SIŁA: ŻE JESTEŚMY SZCZĘŚLIWĄ I ZGODNĄ RODZINĄ, NASZA MIŁOŚĆ, PRZYWIĄZANIE DO TRADYCJI, SZACUNEK DO DRUGIEGO CZŁOWIEKA... WIELU LUDZI DZIŚ W CODZIENNYM PĘDZIE ZAPOMINA O NAJWAŻNIEJSZYCH WARTOŚCIACH. PIENIĄDZE SZCZĘŚCIA NIE DAJĄ, DAJE JE RODZINA, MIŁOŚĆ, PRZYJAŹŃ.

teraz każdy dzień smakuje inaczej. Żyję pełnią życia i cieszę się z każdego dnia, promieni słońca, zapachu kwiatów... I wiem, że nigdy nie można się poddawać! Każdego dnia modłę się o zdrowie i będę na tym świecie, dopóki to mi będzie dane. Dlatego cieszę się wszystkim, staram się spędzać jak najwięcej czasu z rodziną, celebrować wszystkie święta, urodziny dzieci

i wnuków, jakby to był ostatni raz... Kiedy zamykam oczy, przemykają mi różne obrazy, wspomnienia. Mam wspaniałą rodzinę, pasję, nie tracę chwil na głupoty, bezsensowne kłótnie, przejmowanie się tym, na co nie mam wpływu. Kolekcjonuję tylko dobre chwile... Bo życie mamy jedno i trzeba je dobrze wykorzystać! — tłumaczy.

Joanna Karzyńska

MAZOWIECKIE ROZMOWY O OŚWIACIE W MŁAWIE

W sali gimnastycznej w Zespół Szkół nr 4 w Mławie im. Obrońców Mławy z Września 1939 r. odbyła się konferencja zrealizowana w ramach cyklu spotkań pn. „Mazowieckie Rozmowy o Oświacie”. Organizatorem było Kuratorium Oświaty w Warszawie.

W konferencji uczestniczyli dyrektorzy, nauczyciele i rodzice ze szkół podstawowych z terenu powiatu mławskiego i żuromińskiego oraz przedstawiciele władz parlamentarnych i samorządowych.

Powiat Mławski reprezentowali:

- starosta mławski - Witold Okumski
- wicestarosta Tomasz Chodubski
- dyrektor Wydziału Edukacji, Sportu i Zdrowia - Bożena Tomkiel

Konferencję otworzyła Małgorzata Sobecka - dyrektor Delegatury w Ciechanowie, która powitała wszystkich zaproszonych gości oraz przedstawiła program spotkania.

Wioletta Krzyżanowska - mazowiecka kurator oświaty opowiedziała uczestnikom konferencji o nowych podstawowych programowych, ramowych planach nauczania oraz o organizacji pracy w placówkach oświatowych w świetle powyższych zmian.

Starosta Witold Okumski oraz dyrektor Zespół Szkół nr 4 w Mławie im. Obrońców Mławy z Września 1939 r. Stanisław Matyjasik złożyli podziękowania na ręce pani Wioletty Krzyżanowskiej za zorganizowanie spotkania w Mławie.

- Dziękujemy pani kurator za zorganizowanie dzisiejszej konferencji w Mławie. W imieniu samorządu Powiatu Mławskiego życzę powodzenia w zrealizowaniu reformy. Polska, nasze społeczeństwo potrzebują dobrych zmian w oświacie. Trzymam kciuki za pomyślność - powiedział starosta Witold Okumski.

Szczególnym momentem konferencji był panel dyskusyjny poświęcony nowej reformie oraz czynnikom potrzebnymi do jej wprowadzenia. Debatę przeprowadzili:

- Janina Lampkowska - dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych nr 1 w Mławie

- Beata Ciesielska-Betlińska - dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych nr 2 w Mławie

- Marlena Kosińska - nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stefana Żeromskiego w Żurominie

- Anna Wiśniewska - doradca metodyczny Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Mławie

- Katarzyna Majewska - dyrektor Szkoły Podstawowej w Strzegocinie

- Joanna Szczepańska - dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bolesława Chrobrego w Płońsku.

Podczas drugiej części konferencji odbyły się warsztaty przedmiotowe:

- dla dyrektorów szkół na temat zarządzania zmianą oraz ramowych planów nauczania

- dla nauczycieli - przedstawienie nowej podstawy programowej, w tym różnic w stosunku do obecnej podstawy.

Warsztaty poprowadzili doradcy metodyczni z Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Mławie. Wioletta Krzyżanowska - mazowiecka kurator oświaty przeprowadziła spotkanie z rodzicami przedstawiając im założenia realizowanej reformy oświaty.

foto: Starostwo Powiatowe w Mławie

MISTRZYNIE POWIATU Z SP NR 3 W MŁAWIE

W MHS Mława odbyły się Mistrzostwa Powiatu w piłce ręcznej dziewcząt (rocznik 2011–2012). Do rywalizacji stanęło 5 drużyn: SP 2 Mława, SP 3 Mława, SP 4 Mława, SP 6 Mława oraz SP 7 Mława.

Zawodniczki z SP 3 Mława zaprezentowały fantastyczną formę, pokazując ogromne zaangażowanie, waleczność i świetną współpracę zespołową. Dziewczęta wygrały wszystkie swoje mecze, nie pozostawiając rywalkom złudzeń i w pełni zastąpiły się tytuł Mistrzyń Powiatu! Każdy mecz był pokazem determinacji, sportowego charakteru i umiejętności, które budzą ogromny podziw. Dzięki konsekwentnej grze w obronie oraz skuteczności w ataku nasze szczypiornistki zdominowały cały turniej.

Skład drużyny SP 3 Mława:

Aleksandra Kaźmierska
Izabela Kaźmierska
Emilia Żułtowska
Klaudia Sadowska
Maja Kwiatkowska
Julia Szybicka
Amelia Szemplińska
Sofia Chernyshenko
Zuzanna Siemianowska
Opiekun drużyny: pani Dorota Sulwirska.

Zdobycie mistrzostwa oznacza awans do zawodów rejonowych, gdzie dziewczęta będą reprezentować nasz powiat. Wierzymy, że pokażą tam równie wysoki poziom i sportowego ducha walki! Serdecznie gratulujemy zawodniczkom oraz trenerce! Dziękujemy za piękne emocje, wspaniałą postawę i godne reprezentowanie szkoły. Jesteśmy z Was ogromnie dumni i trzymamy kciuki za kolejne sukcesy!

SP nr 3 w Mławie

SPRZEDAŻ ALKOHOLU NIELETNIM ZABRONIONA!

Wysoka grzywna, a nawet utrata koncesji alkoholowej grozi za sprzedaż alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Pomimo takich sankcji karnych, zdarzają się przypadki, że sprzedawcy, sugerując się dorosłym wyglądem klienta, udostępniają napoje wysokokowe nieletnim. Dlatego zwracamy się z apelem o świadomą i odpowiedzialną sprzedaż.

To, że alkohol ma fatalny wpływ na zdrowie dojrzewającego organizmu jest udowodnione naukowo i nie budzi żadnych wątpliwości. Nie ważne w jakiej postaci, sieje spustoszenie i działa destrukcyjnie na narządy ciała. Co więcej, stan nietrzeźwości u osoby niepełnoletniej sprzyja wzrostowi agresywności i jest źródłem zachowań patologicznych. I choć w przeciągu ostatnich kilku lat liczba ujawnionych przez Policję nietrzeźwych nieletnich stopniowo maleje, wciąż stosunkowo łatwo udaje się młodym ludziom ten alkohol zdobyć. Stąd też apel do sprzedawców o przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Warto uświadomić sobie, że udostępnianie napoi wysokokowych nieletnim, to nie tylko przestępstwo, ale także wielka szkoda wyrządzona młodemu człowiekowi, jego rodzinie i najbliższym.

Policjanci przypominają, że sprzedaż alkoholu nieletnim jest przestępstwem! Jeżeli wygląd nabywcy bu-

dzi wątpliwości, co do jego pełnoletności, zarówno sprzedający, jak i podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

W celu eliminowania tego typu przypadków, policjanci z przedstawicielami Miejskich i Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie dokonują kontroli w placówkach w, których odbywa się sprzedaż napojów alkoholowych. Mundurowi podczas spotkań w szkołach poruszają również tematy uzależnień oraz późniejszych konsekwencji związanych ze spożyciem alkoholu. Często młodzi ludzie będąc w stanie nietrzeźwości szybciej wchodzi w konflikt z prawem.

Każdy właściciel, kierownik oraz ekspedientka w placówce handlowej,

w której sprzedawany jest alkohol musi postępować zgodnie z prawem i być szczególnie wyczulonym na klientów dokonujących zakupu tego typu towaru.

Polskie prawo zabrania sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, jak również osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości. W przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy, sprzedający lub podający alkohol uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek.

Przepisy Ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz przeciwdziałaniu alkoholizmowi mówią o tym, że:

Art. 15 Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1.osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
- 2.osobom do lat 18, (...).

art. 43

1. Kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, podlega grzywnie.

2. Tej samej karze podlega kierownik zakładu handlowego lub gastronomicznego, który nie dopełnia obowiązku nadzoru i przez to dopuszcza do popełnienia w tym zakładzie przestępstwa określonego w ust. 1.

3. W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 albo 2 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub podawaniu napojów alkoholowych.

MŁAWSCY KRYMINALNI ZABEZPIECZYLI TYTOŃ WART PONAD 430 TYS. ZŁ

Mławscy policjanci przeprowadzili działania wymierzone w nielegalny handel wyrobami tytoniowymi bez polskich znaków skarbowych akcyzy. Funkcjonariusze sprawdzili wytypowane miejsca na terenie powiatu mławskiego i działdowskiego.

W środę (18.03) podczas przeszukań lokali w Mławie oraz pomieszczeń mieszkalnych, piwnicy i kilku pojazdów na terenie powiatu mławskiego i działdowskiego, funkcjonariusze ujawnili i zabezpieczyli ponad 16 tysięcy paczek papierosów różnych marek, które nie posiadały polskich znaków skarbowych akcyzy. Wartość zabezpieczonego towaru oszacowano na ponad 430 tysięcy złotych.

Policjanci znaleźli i zabezpieczyli ponad 55 tysięcy złotych, kilkanaście telefonów komórkowych, zagłuszarkę sygnału GSM oraz inne przedmioty mogące służyć do popełniania przestępstw i stanowiące materiał dowodowy.

W związku ze sprawą zatrzymano 39-letnią mieszkankę powiatu mławskiego oraz jej 30-letniego partnera, którzy jak wynika z ustaleń, przechowywali zabezpieczoną kontrabandę. Zgodnie z przepisami kodeksu karnego skarbowego, za tego typu przestępstwo grozi wysoka kara grzywny, kara ograniczenia wolności, a w poważniejszych przypadkach również kara pozbawienia wolności do 3 lat. Dalsze postępowanie prowadzi mławska komenda Policji.

DWÓCH NIETRZEŻWYCH KIERUJĄCYCH JEDNEGO DNIA

Dzięki skuteczności, doświadczeniu i czujności policjantów z Posterunku Policji w Strzegowie, tylko jednego dnia z ruchu drogowego wyeliminowano dwóch nietrzeźwych kierowców. Szybka i zdecydowana reakcja dzielnicowego oraz patrolowca mogła zapobiec tragedii na drodze. W piątek, 20 marca 2026 r., funkcjonariusze Posterunku Policji w Strzegowie po raz kolejny potwierdzili swoją skuteczność i profesjonalizm w dbaniu o bezpieczeństwo mieszkańców. Podczas patrolu miejscowości Strzegowo dzielnicowy asp. Sebastian Rutecki oraz patrolowiec sierż. Sebastian

Szempliński zauważyli kierującego pojazdem marki Volkswagen, którego tor jazdy wzbudził podejrzenia funkcjonariuszy. Mundurowi od razu podjęli wobec kierowcy kontrolę drogową. Za kierownicą siedział 48-letni mieszkaniec powiatu mławskiego. Badanie stanu trzeźwości wykazało, że mężczyzna miał ponad 3,7 promila alkoholu w organizmie. Ponadto okazało się, że ma on uprawnienia do kierowania pojazdami. Kierujący został zatrzymany, a jego pojazd odholowano. O jego dalszym losie zdecyduje sąd. Tego samego dnia funkcjonariusze z Posterunku Policji

w Strzegowie zatrzymali kolejnego nietrzeźwego kierującego. Do kontroli zatrzymano 19-letniego mężczyznę kierującego Volkswagenem. Badanie alkoholem wykazało u niego blisko promil alkoholu w organizmie. W trakcie czynności ustalono również, że on także nie posiada uprawnień do kierowania. Mężczyzna został zatrzymany, a pojazd został odholowany. To kolejny przykład na to, jak ogromne znaczenie ma czujność, skuteczność i szybka reakcja policjantów z Posterunku Policji w Strzegowie, którzy każdego dnia dbają o bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Dzięki ich zaangażowaniu z dróg zo-

stały wyeliminowane osoby, które mogły doprowadzić do tragedii. Przypominamy: nietrzeźwy kierowca to śmiertelne zagrożenie – zarówno dla siebie, jak i dla innych uczestników ruchu drogowego. Nawet niewielka ilość alkoholu obniża koncentrację, spowalnia czas reakcji i zaburza ocenę sytuacji na drodze. Nie ma przyzwolenia na jazdę po alkoholu. Jeśli widzisz osobę, która może prowadzić pod wpływem alkoholu – reaguj. Jeden telefon może uratować czyjeś życie.

mt. asp. Aleksandra Bardońska/
KPP Mława

BRAK DOWODÓW NA TORTURY W BARCZEWIE?

Prokuratura Okręgowa w Olsztynie od 2023 roku badała sprawę rzekomych nieprawidłowości w zakładzie karnym w Barczewie. — Postępowanie właśnie się zakończyło — informuje rzecznik Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Daniel Brodowski.

Osprawie zrobiło się głośno w całym kraju, kiedy w styczniu 2023 roku Prokuratura Rejonowa Olsztyn-Północ wszczęła śledztwo w sprawie podejrzenia przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy Służby Więziennej z zakładu karnego w Barczewie. Do tych sytuacji miało dojść w październiku 2022 roku i miały one polegać na znęcaniu się psychicznym i fizycznym ze szczególnym okrucieństwem nad osobą prawnie pozbawioną wolności poprzez m.in. wulgarne wyzywanie, bicie po całym ciele, podduszanie i podtapianie.

Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur (KMPT), z którego wynika, że w barczewskim więzieniu mogło dojść do nieprawidłowości, w tym stosowania tortur, opublikowano na stronie internetowej RPO. Został on sporządzony po wizytacji, którą przeprowadzili w tym zakładzie od 17 do 20 października 2022 roku pracownicy KMPT działającego w ramach biura rzecznika praw obywatelskich.

Co działo się za murami więzienia w Barczewie?

Osoby pokrzywdzone w ZK w Barczewie postanowiły przerwać milczenie. Już po publikacji pierwszego artykułu, na początku 2023 roku, otrzymaliśmy wiele telefonów od rodzin osadzonych skarżących się na złe traktowanie w Barczewie. Przez cały okres postępowania mieliśmy kontakt z osobami, które uważają, że zostały pokrzywdzone — obecnymi więźniami oraz tymi, którzy już opuścili więzienne mury.

Jeden z poszkodowanych tak opisywał wliście do nas ten koszmar (dane męzczyzny pozostają do wiadomości redakcji): „Traktowano nas jak przedmiot

do sprawiania sobie przyjemności przez topienie, duszenie z czarnym workiem na głowie czy też wsadzanie paralizatora w odbyty; sprawiało to, że są oni królami za murami. Pani redaktor, może razem zwalczymy takie zło; wiem, że nie naprawimy całego świata, ale niech tamci ludzie przestaną tam pracować, abyśmy mogli czuć się jak skazani, a nie potępieni”.

Inny z więźniów mówi:

— Wołałbym umrzeć, niż wrócić do Barczewa — zapewnia. — To obóz tortur. Jeszcze po nocach snią mi się krzyki bitych więźniów i to, co robili ze mną. Byłem torturowany i byłem naocznym świadkiem tortur wobec innych osadzonych. Do tych wszystkich zdarzeń dochodziło nie tylko w okresie wspomnianym w śledztwie...

— Tego nie da się zapomnieć — wspomina kolejny więzień, który jest już na wolności. — To ciągle wraca... Żle śpię, snią mi się więzienne korytarze, krzyki katowanych. Choć jestem na wolności, to wręcz boję się wychodzić z domu... Chciałbym, żeby w końcu winni zostali ukarani, żeby już nikt nie musiał znosić upokorzeń i przemocy w więziennych murach.

— Mam nadzieję, że winni zostaną ukarani. Do tej pory uchodziło im to bezkarnie — mówił nam inny osadzony. — Zostaliśmy przesłuchani, niektórzy z naszych bliskich także. Nie chcemy, żeby kiedyś w Barczewie czy innym zakładzie karnym coś takiego się powtórzyło. Kiedyś popełniliśmy jakieś przestępstwa, ale w więzieniu mieliśmy odbyć karę, resocjalizować się, a nie być torturowani... Niech ten koszmar już się zakończy!

Fot. Zbigniew Wozniak

Od stycznia 2023 roku prokuratura badała sprawę przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy Służby Więziennej z zakładu karnego w Barczewie

Postępowanie zostało umorzone

Prokuratura prowadziła śledztwo w sprawie podejrzenia przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy Służby Więziennej z zakładu karnego w Barczewie. Prokurator zgromadził materiał dowodowy, przesłuchani zostali więźniowie oraz świadkowie. Nikomu od początku nie przedstawiono jednak zarzutów. Pokrzywdzonych zgłosiło się około 80 osób, przesłuchano kilkuset funkcjonariuszy i świadków.

— Postępowanie zostało umorzone. Podstawa to brak danych, czyli nie zebrano dowodów potwierdzających przekroczenie uprawnień — stosowania przemocy wobec pokrzywdzonych — informuje w rozmowie z „Gazetą Olsztyńską” rzecznik Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Daniel Brodowski. — Przesłuchano łącznie kilkaset

osób: zarówno pokrzywdzonych oraz świadków osób pokrzywdzonych, którzy przebywali w tych samych celach lub w zakładzie karnym. Te relacje są diametralnie rozbieżne, znaczy relacje potencjalnych pokrzywdzonych nie znajdują potwierdzenia w zeznaniach innych świadków. Przesłuchano również kilkuset funkcjonariuszy służby więziennej, tutaj oni również nie potwierdzili stosowania przemocy. Nie ma monitoringu z tych okresów, ponieważ te zawiadomienia składane przez pokrzywdzonych dotyczą ubiegłych lat, nawet roku 2017. Okres przechowywania monitoringu w zakładzie karnym w Barczewie wynosi 7 dni, w szczególnych przypadkach 14 dni. Nie ma więc żadnych zapisów monitoringu, a materiał dowodowy opierał się na zeznaniach świadków. Przesłuchano też członków rodziny; tutaj

też nie było sprecyzowanych przekazów, bez wskazania jakichkolwiek szczegółów, tylko ogólne o stosowaniu przemocy. Przebadano dokumentację medyczną; w części wypowiedział się lekarz medycyny sądowej, który również nie znalazł tam obrażeń czy urazów, czy schorzeń, które byłyby tożsame z tym, o czym zawiadamiali pokrzywdzeni. Po przesłuchaniu kilkuset świadków, uzyskaniu opinii biegłych, zapoznaniu się z materiałem dotyczącym każdego pokrzywdzonego nie potwierdzono zarzutów. Postanowienie nie jest prawomocne. Zapewne będą jeszcze odwołania i nad sprawą będzie musiał pochylić się sąd.

Pokrzywdzeni: Sprawę zamieciono pod dywan

— W sumie to nie jestem zdziwiony, że postępowanie umorzono. Od początku obawiałem się,

że sprawa zostanie zamieciona pod dywan — mówi jeden z pokrzywdzonych. — Kto uwierzy skazanemu? Przecież my jesteśmy więźniami, nas można poniżyć, obrazić, bić... Ile to razy bez powodu dostałem w tym zakładzie karnym po twarzy i nie tylko. Kławisze to są funkcjonariusze państwowi, im wszystko wolno. Nie wiem, czy warto się odwoływać i znów przeżywać ten koszmar. Ale tego nie da się zapomnieć...

Rzecznik Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Daniel Brodowski przyznaje, że w niektórych przypadkach stwierdzono nieregularne zachowania wobec więźniów.

— Oczywiście podczas postępowania wykazano przypadki nie do końca regulaminowego zachowania, natomiast one nie miały znamion przestępstwa — dodaje Brodowski.

Joanna Karzyńska

100. LAT KASY STEFCZYKA W REMIZIE I 25 - LECIE KAPŁAŃSTWA KS. L. LISSOWSKIEGO Z WIECZFNI

OSP w Wieczfni

W Kronice OSP w Wieczfni mamy m.in. taki zapis dot. zbudowanej remizy w okresie międzywojennym. Otóż „do budowy remizy mieszkańcy Wieczfni na zebraniu przekazali plac wiejski Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP), wymawiając sobie możliwość urządzania zabaw weselnych w budynku. Kasa Stefczyka poszukiwała własnego biura. Zarząd Kasy Stefczyka wystąpił z pomysłem budowy wspólnego budynku, którego część zajęła na biura własne. Na budowę tej części przekazywała kasa fundusze. Umowa opiewała, że kasa ma zajmować lokum dożywotnio. Z chwilą rozwiązania jej części budynku adoptowana dla Kasy Stefczyka, przechodzi na własność Ochotniczej Straży Pożarnej. Fundusze na budowę czerpano z zabaw tanecznych, które odbywały się w czytelnicy. Urządzano każdego roku loterie fantowe oraz organizowano kwiatek uliczny (dodatki do skarbonki w dniu strażaka, wodpusty 8 V). Przy odpustach brukowe od straganów pobierali strażacy i przeznaczali dochód na budowę remizy (między 1927-29 r.), a później na jej rozbudowę”.

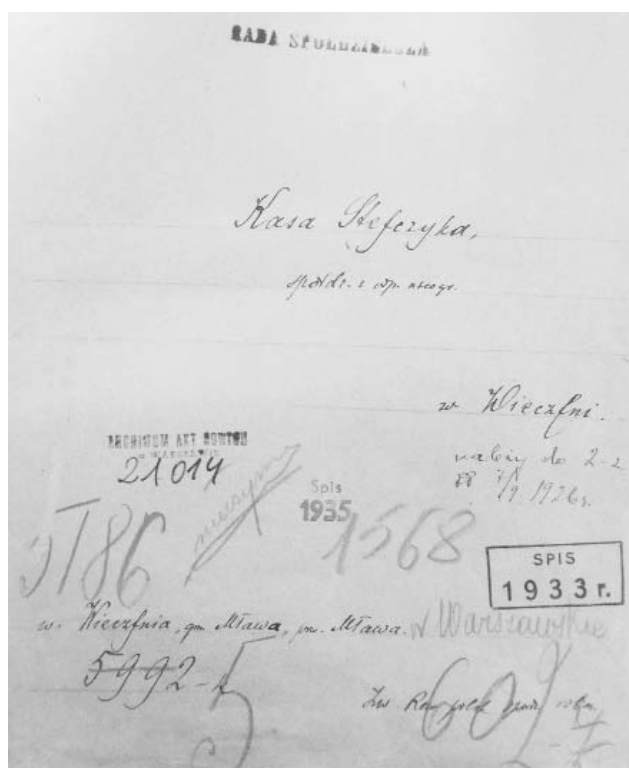
Kasa Stefczyka

W teczce dot. „Kasy Stefczyka” z Wieczfni, zaczynającej się w 1926 r. możemy znaleźć m.in. status kasy, informację o siedzibie, celu spółdzielni i co jest przedmiotem działalności tego przedsiębiorstwa. W tymże statusie czytamy o prawach i obowiązkach członków spółdzielni. Również omówione są tam władze spółdzielni: zarząd, rada nadzorcza i walne zgromadzenie, fundusze spółdzielni, rachunkowość, podział zysków, pokrycie

Widok ogólny wsi i kościoła. Wieczfni, czasy współczesne. (Domena publiczna)

strat, zasady rozwiązania i likwidacji spółdzielni oraz sprawy rewizji, którego spółdzielnia w wyniku przyjęcia statusu poddaje się ustawowej rewizji Związku Rewizyjnego Polskich Spółdzielni Rolniczych w Warszawie. Status podpisało wielu założycieli tej spółdzielni z Wieczfni. I tak m.in. ci, których udało mi się odczytać: dziedzic Władysław Piekarski z Kuklina, ówczesny wójt gminy Antoni Bienkowski, Antoni Wiśniewski, J. Rykowski (?), Walenty Myśliński, M. Kuskowski, Jan Czarszasty, J(an) Pasymowski (z Kulan), F. Szklarski, Z. Kowalski, Stefan Szmytkowski, Fr. Foks, Aleksander Lobert, B. Szklarski, A. Sobotka, Józef Gauden (z Kulan), W. Rychłowski, A. Brzeziński, Paweł Czarszasty, Fr. Wrzeszcz, J. Golon, Bronisław Gwarda(?), Jan Jackowski, M. Kolankowska, M. Peplowski, F. Grałiński, J. Robaczyński, T. Wiloch(?), Franciszek Rudziński(?), Simonel(?), Jan Przeny, A. Rutkowski, Jan Gąsiorowski, Bronisław Gaworski, Antoni Gaworski, T. (?) Gaworski, ks. proboszcz L. Lissowski, dziedzic Stanisław

Okładka teczki dot. założenia „Kasy Stefczyka” w Wieczfni, 31 III 1926 r. (Zbiory AAN)

Krępski z Wieczfni, dziedzic Waclaw Zembrzusi z Kulan. W dn. 31 III 1926 r. w Wieczfni własnoręcznie powyższych podpisów, podpisem i pieczęcią potwierdził wójt gminy Mława A. Bienkowski oraz sekretarz. „(...) Sąd okręgowy, jako Rejestrowy w Mławie stwierdza, iż statut niniejszy został

wciągnięty do Rejestru Spółdzielni w dn. 17 V 1926 r., pod Nr R. Sp. 117. Mława, dn. 17 V 1926 r. (...)”. Dokument podpisał Sędzia Rejestrowy oraz sekretarz. Tego samego dnia Sąd Okręgowy w Mławie przesłał do Rady Spółdzielczej w Warszawie przy ul. Rymskiej odpis statutu Nr R. Sp. 117.

parafianie oraz przedstawiciele Akcji Katolickiej z prezesem Dekanalnym p. W. Czarneckim na czele. W przemówieniach pożegnalnych podkreślono energię i bezkompromisowość ks. kan. Lissowskiego w realizowaniu wszelkich zagadnień duszpastersko-społecznych. Na terenie powiatu mławskiego ks. prob. Lissowski cieszył się dużym autorytetem i szacunkiem i jako dekanalny asystent kościelny Akcji Katolickiej, jako członek Wydziału Powiatowego”.

25 - lecie kapłaństwa ks. L. Lissowskiego

7 IX 1926 r. Związek Rewizyjny Polskich Spółdzielni Rolniczych w Warszawie wysłał dokument do Ministerstwa Skarbu, Rady Spółdzielczej z powiadomieniem, iż „(...) na posiedzeniu Zarządu w dn. 6 IX 1926 r. została przyjęta w poczet członków związku Rewizyjnego Polskich Spółdzielni Rolniczych Kasa Stefczyka w Wieczfni (...)”.

To już 90. lat temu

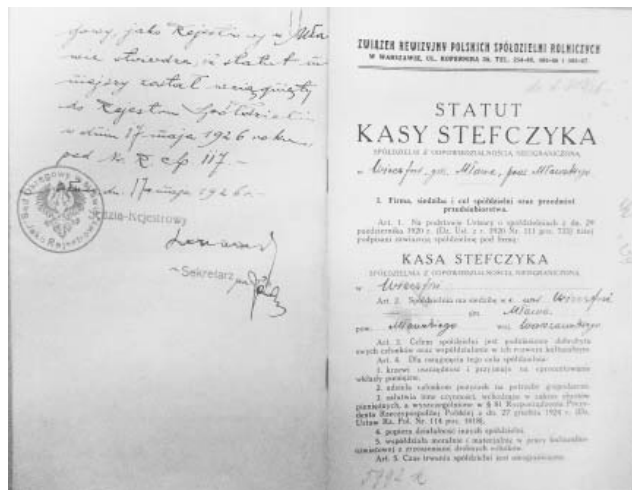
W katolickim piśmie „Głosie Mazowieckim” z 24 IX 1936 r. nr 222. możemy przeczytać na temat ks. Ludomira Lissowskiego z Wieczfni, mianowicie, że „(...) W ubiegłą niedzielę w Wieczfni odbyło się uroczyste pożegnanie miejscowego proboszcza, ks. kan. Ludomira Lissowskiego, któremu Arcypasterz powierzył ostatnio parafię Zegrze w dekanacie nasielskim. Nabożeństwo odprawił Dziekan Mławski, ks. kan. Wł. Maron. Kazanie okolicznościowe wygłosił ks. prob. Grochowski ze Strzegowa. Po nabożeństwie odbyła się akademie pożegnalna w miejscowej remizie strażackiej. Zebrały się tu wszystkie organizacje z terenu parafii i liczni

Zaś w tej samej prasie z 26 IX 1936 r. nr 224. w artykule pt. <<25 lat w służbie Kościołowi i Ojczyźnie. Uroczystość jubileuszowa Ks. Kan. L. Lissowskiego w Wieczfni>>. Możemy się z niego dowiedzieć. „W dniu 20 IX br. parafia Wieczfni i okolica uczciła specjalną uroczystością 25 lat pracy kapłańskiej ks. kan. L. Lissowskiego. Samorzutnie stworzony komitet z p. (F.) Rutecką na czele, kierowniczką miejscowej szkoły oraz ks. Jerzym Dąbrowskim, wikariuszem był konkretnym wyrazem dobrych myśli i życzliwych uczuć całej parafii dla swego duszpasterza. Rozpoczęło się od nabożeństwa. Uroczystą mszę św. w asyście ks. kan. Jerominka i ks. wicedziekana Gutowskiego odprawił ks. kan. Maron, dziekan mławski. Okolicznościowe przemówienie, obrazujące wysoką godność kapłana i jego znaczenie dla ludzi, wygłosił ks. Włodzimierz Grochowski, proboszcz ze Strzegowa.

Ludzi w kościele mnóstwo, nawet z okolic dalszych, bo każdy chciał się pomodlić w intencji ukochanego Jubilata. Po

nabożeństwie odbyła się akademie w remizie strażackiej. Droga od kościoła do owej sali przybrana kwieciami i chorągiewkami o barwach narodowych i papieskich. Straż Ogniowa tworzy żywy szpaler, a orkiestra miejscowa pod batutą p. org(anisty) Kmiecika dobrze odegraliśmy marszami wytwarzamy podniosły i rzewny nastrój.

Akademii zagaiła p. Rutecka - składając w ten sposób wyrazy głębokiego uczucia dla kapłaństwa oraz pracy kulturalno - oświatowej ks. kan. Lissowskiego. <<Duchowieństwo z narodem, naród z duchowieństwem>> - tak zakończyła swoją mowę. Później przemawiał prezes dekanalny Akcji Katol. p. Czarnecki - obrazując działalność ks. Jubilata. Kto zna p. Czarneckiego myślałby, że przemawiał b. długo. Otóż niestety mówił krótko, bo rześciste łzy wzruszenia i żalu z racji niedługiego wyjścia ks. kan. Lissowskiego na inną placówkę, nie pozwoliły mu mówić. To było bardzo wymowne.

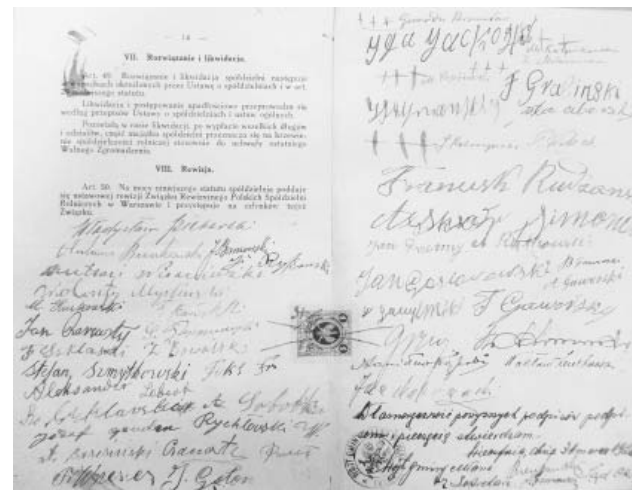

Status „Kasy Stefczyka” z Wieczfni, 17 V 1926 r. (AAN)

Dalsze przemówienia krótkie, ale bardzo rzeczowe i serdeczne wygłosili: od III Zakonu p. Kownacka z kolonii Kuklin, od Bractwa Różańca św. - p. Grzybowski z Bąków, od KSMm - Zimnowłodzki z Wieczfni, KSMż - drużna Helena Wyszomirska, od KSKob. - p. Pogońka z Wieczfni, od KSMężów - p. Nowakowski, od Kółka Rolniczego - p. Foks z Peplówka, od Koła Gospodyń Ziemiaków - p. Lipińska, od Zarządu i Rady Nadzorzej Kasy Stefczyka - p.

Kaszubowski z Uniszek, od Straży Pożarnej - p. Pawłowski z Wieczfni, od Stronictwa Narodowego - p. Kalinowski z Kuklina oraz p. Kmiecik na tle chóru kościelnego.

Długi ten cykl rzeczowych przemówień, w których mimo jubileuszowej radości i entuzjazmu kryła się nuta głębokiego żalu z racji bliskiego rozstania się ze swym duszpastierzem. Zakończył (dzień) p. Michał Szteyner z Uniszek, wręczając jednocześnie Jubilatowi

Podpisy założycieli „Kasy Stefczyka” w przyszłej remizie OSP w Wieczfni, 31 III 1926 r. (AAN)

Ks. Ludomir Lissowski. Wieczfnia, 1929 r. (Zbiory OSP Wieczfnia)

kanonicki pierścień, dar parafian z wrytym napisem <<Najlepsze Proboszczowi ks. kan. Lissowskiemu w 25-letnią rocznicę kapłaństwa parafianie Wieczfnińscy 1936 r.>>.

Wyczerpującą odpowiedzią na wyrazy uznania, uczucia żalu i życzenia pomyślności na nowej placówce było dłuższe przemówienie ks. Lissowskiego. Nie przytaczamy tu żadnych wyjątków, bo

zasadniczo to przemówienie, jak zresztą każde ks. Lissowskiego, należałoby podać w całości.

Drugą część Akademii wypełniły świetne produkcje działwy szkolnej. Czy to śpiew tej działwy, <<Niech żyje nam ks. kanonik>>, czy taniec i życzenia kwiatów, a wszystko należycie opracowane i gustownie odtworzone w podziw wprawiło widzów.

Zasługa to bezsprzecznie znacznej p. Ruteckiej, która całą duszę wkładała, aby uroczystość wypadła jak najlepiej i jak najgodniej Czcigodnego Jubilata. Z radością zaznacza się, iż na Akademii była obecna również matka ks. Lissowskiego. Przybyła z wiązką kwiatów w ręku. To był symbol tych uczuć, jakie w tym dniu składali parafianie swemu ukochanemu proboszczowi, duchowieństwo życzliwemu sąsiadowi, a goście specjalnie zaproszeni z okolicy, jak p. prezes Rudowski z Rumok, p. prezes Czarnecki ze Sławogóry, p. prezes Lassota z Bogurzyn, p. prezes Ziemiaków z Grzebska, p. dr Ostaszewski, p. dr Rachocki z Mławy, p. Józef Szteyner z Kosinek i p. Pomierski - swemu przyjacielowi lub współpracownikowi na niwie kulturalno - społeczno - oświatowej. Po skończonej Akademii ks. Jubilat podejmował licznych gości przyjęciem. Tak parafianie wieczfnińscy i okolica uczciła 25-lecie kapłaństwa, a 11-lecie pobytu w Wieczfni ks. kan. Lissowskiego”.

Piotr Rafalski, członek Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej

Zbudowana remiza OSP z „Kasą Stefczyka” w Wieczfni, 1929 r. (OSP)

W środku (drugi rząd) siódmy od lewej siedzą: dziedzic Kuklina Wł. Piekarski, dalej pan z powiatu w białym szaliku, ks. L. Lissowski oraz dziedzic Wieczfni Michał Krępski z orkiestrą strażacką. Wieczfnia, lata 30. XX w. (OSP)

KLIK — I KUPIONE!

Kilka dni temu sama się na tym złapałam. Właśnie szczęśliwie od chińskich przyjaciół zastała mnie wiadomość, że ogłaszają wiosenną wyprzedaż — i ręce mi same poleciały. Kolejny zestaw notesików — bo takich jeszcze nie mam. I to pióro wieczne w pięknym, jaskrawożółtym kolorze — jak znalazł do mojej kolekcji miliona ośmiuset, które zajmują wszystkie szuflady w komodzie i kilka przegródek w sekretarzyku...! I przy kolejnym kliknięciu w 'zapłać teraz' tak mnie tknęło: czy ja mam problem z zakupami...?

Do dziś z jakimś tęsknym rozmarzeniem wspominam styczeń roku 2024, kiedy to dopuściłam się rzeczy haniebnej, bo mianowicie — siedząc za kierownicą na chwilę straciłam uwagę i kilka sekund później przód mojego samochodu trzeba było wyrwać z tylnych rejonów jednego takiego mercedesa. Mandat, remont kapitalny i uczucie absolutnego pohańbienia ponad 18 lat bezwypadkowej jazdy — wszystko to razem bardzo szarpnęło moim domowym budżetem, ale spowodowało też prawie półroczną abstynencję od kupowania sobie czegokolwiek, od piór i zeszytów poprzez kosmetyki po książki. Abstynencja, owszem przymusowa była, ale budżetowo na prostą wyszłam bardzo szybko. Zatem to działa.

Tymczasem od tamtych (nomen omen) wypadków minęły już ponad dwa lata, żal i uczucie hańby mocno zelżało — skutkiem czego na strony sklepów online wchodzę nader chętnie i przy dodawaniu kolejnych towarów do koszyka rzadko kiedy czuję wyrzuty sumienia. Rzadko kiedy dopadają mnie też rozterki przy klikaniu w to magiczne 'kup i zapłać'.

Kiedy to tylko zakupy — a kiedy już problem?

Zakupoholizm — czyli co?

Jak twierdzą eksperci — trudno ustalić jednoznaczną definicję zakupoholizmu. Można go nazwać uzależnieniem od zakupów i odczuwaniem przymusu dokonywania zakupów, najczęściej niekontrolowanym i negatywnie wpływającym na nasze funkcjonowanie. Zakupoholizm należy do grupy uzależnień behawioralnych, czyli uzależnień od aktywności. Zakupy impulsywne są często reakcją na nieprzyjemne zdarzenia lub nieakceptowalne stany emocjonalne. Powodują krótkotrwały spadek napięcia psychicznego i poprawę nastroju bezpośrednio po

dokonaniu zakupu. Tę tendencję po raz pierwszy opisali na początku XX wieku Kraepelin i Bleuler, nazywając ją oneomanią, następnie oniomanią. Pierwsze badania nad zakupoholizmem pojawiły się z kolei w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie w połowie lat 80. XX wieku.

Jakie przyczyny?

Przyczyny zakupoholizmu mogą być różnorodne. Na jego występowanie wpływają czynniki biologiczne, psychologiczne, duchowe i społeczne. Pierwsze z nich związane są z niskim poziomem serotoniny i dopaminy. Zakłada się, że na rozwój zakupoholizmu wpływają stany nadpobudliwości i niedoczynności obszarów mózgu związanych z układem opioidowym. Zaburzenia zakupoholizmu impulsywnego (kompulsywnego) mogą być wywołane przez ogólne tendencje uzależnieniowe, impulsywne tendencje behawioralne, występowanie uzależnienia w rodzinie, brak umiejętności radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami, a także długotrwały spadek nastroju. Ponadto zjawisko to częściej dotyka osoby, których najbliżsi krewni zmagali się z podobnym problemem. Sprzyja temu rosnąca dostępność dóbr konsumpcyjnych, których posiadanie jest często uznawane za wyznacznik bogactwa i pozycji społecznej. Zakupoholicy są również często narażeni na presję społeczną wynikającą z przynależności do grupy o specyficznych wymaganiach dotyczących miłośników innych wyglądu. Osoby, które w przeszłości borykały się z ubóstwem i obawiają się, że w przyszłości znów czegoś zabraknie — są na to uzależnienie również bardzo podatne.

Objawy zakupoholizmu

W literaturze można spotkać się z różnymi klasyfikacjami osób dotkniętych zakupoholizmem. Jedną z najpopularniejszych wy-

różnia cztery typy kupujących ze względu na motyw dokonywania zakupów. Objawy mogą być zatem związane ze skutkiem silnej reakcji emocjonalnej, efektem spontanicznego impulsu, działaniem hedonistycznym, a także kompulsją.

Inna klasyfikacja określa kupujących jako „łowców okazji”, czyli tych, którzy kupują produkty głównie podczas wyprzedaży, „kolekcjonerów”, czyli osoby kompulsywnie nabywające różnego rodzaju gadżety, „kolekcjonerów nowości”, czyli poszukiwaczy nowych i modnych przedmiotów, a także osoby, które zaspokajają potrzebę zakupu towarów samym ich oglądaniem. Standardowo wymienia się cztery fazy zakupoholizmu: oczekiwanie (myśli), przygotowanie (kiedy i gdzie), zakupy (podniecenie) i wydawanie pieniędzy (wyrzuty sumienia).

Oczywiście istnieją różne objawy zakupoholizmu, ale kilka zachowań powinno zwrócić szczególną uwagę. Można go podejrzewać u osób, które robią zakupy, by poczuć się lepiej, spędzają dużo czasu na zakupach w centrach handlowych lub na aukcjach internetowych, obsesyjnie planują kolejne zakupy lub wolą wydawać pieniądze na zakupy niż np. płacić rachunki. Zakupoholicy mają problemy finansowe, pożyczają pieniądze na zakupy od innych, odczuwają ekscytację podczas planowania zakupów, doświadczają euforii podczas zakupów, a następnie

odczuwają poczucie winy i wstydu. Nabywają niepotrzebne przedmioty i często je ukrywają, nawet ich nie rozpakowując. Co więcej, kłamią na temat nabytych produktów. Potrzeba robienia zakupów i wydawania pieniędzy może powodować poczucie zagubienia.

W rezultacie osoby uzależnione często ukrywają zakupione przedmioty z obawy przed krytyką ze strony otoczenia, kłócą się z bliskimi z tych powodów mają „tajne” karty kredytowe i konta bankowe. W niektórych sytuacjach skrajny zakupoholizm prowadzi do bankructwa, a w przypadku osób w związkach małżeńskich — do rozwodu i narastającego poczucia osamotnienia. Samoocena zakupoholików może znacznie spaść, a trudności, z którymi realnie się borykam, nasilają problemy ze zdrowiem psychicznym.

Chryste Panie...!

Kobieta kontra mężczyzna

Jak zwykle w takich okazjach — oczywiście zmiejsza podkusilo mnie, by sprawdzić, czy to my, kobiety bardziej jesteśmy podatne na zakupowe pokusy; czy może jednak mężczyźni, generalnie zwiększając łatwością wpadający wszpony nałogów wszelkich, także do zakupowego nałogu przejawiają silniejsze inklinacje.

Tymczasem badania psychologiczne dzielnych amerykańskich naukowców rzadko kiedy kłamią, a wychodzi z nich niezbiecie, że i mężczyźni, i kobiety są na kompulsywne za-

kupy podatni po równo! Wbrew zatem wszelkim powszechnym stereotypom opisującym kobiety jako zakupoholiczki, najnowsze badania Uniwersytetu Stanforda wykazało, że prawie tyle samo mężczyzn, co kobiet, wpada wszaz zakupów i cierpi na kompulsywne kupowanie.

Badanie, opublikowane w październikowym numerze „American Journal of Psychiatry”, wykazało, że 6% kobiet i 5,5% mężczyzn odczuwają zaburzenia kompulsywnego kupowania, które charakteryzuje się natrętną i niepowstrzymaną chęcią kupowania. „Powszechna opinia, że większość osób kompulsywnie kupujących to kobiety, może być błędna” — napisała w badaniu Lorrin Koran, profesor psychiatrii i nauk behawioralnych.

Naukowcy zauważyli też, że ponad 1 na 20 dorosłych w Stanach Zjednoczonych cierpi na to zaburzenie, które może prowadzić do poważnych trudności finansowych. „Kompulsywne kupowanie prowadzi do poważnych problemów psychologicznych, finansowych i rodzinnych, w tym depresji, przytłaczającego zadłużenia i rozpadu związków” — napisała Koran. „Ludzie nie zdają sobie sprawy z rozmiarów szkód, jakie wyrządza to osobie cierpiącej”.

Także Eric Hollander, profesor psychiatrii z nowojorskiej Mount Sinai School of Medicine, stwierdził w towarzyszącym badaniu artykule redakcyjnym, że badanie rozdzieli wiele pytań dotyczących klasyfikacji kompulsywnych zakupów jako zaburzenia psychicznego. „Można zadać pytanie, czy ludzie ponoszą moralną odpowiedzialność za swoje zachowanie, jeśli dopuszczają się nieetycznych czynów z powodu tego, co zostało sklasyfikowane jako zaburzenie psychiczne. Podobnie, jeśli osoba zdiagnozowana z zaburzeniami kontroli impulsów

zrobi coś nielegalnego, czy jest za to odpowiedzialna?”. Hollander zasugerował ponadto, że spojrzenie na zaburzenie z perspektywy medycznej może prowadzić do lepszego leczenia i zrozumienia czynników podatności.

Z kolei wiosną i latem 2024 roku naukowcy przeprowadzili ogólnopolskie, losowe badanie telefoniczne z udziałem 2513 dorosłych osób, pytając ich o postawy zakupowe i sytuację finansową. Osoby kompulsywnie kupujące, których dochody zazwyczaj nie przekraczały 50 tys. dolarów, często deklarowały, że wykorzystywały swoje limity kredytowe niemal do granic możliwości. Respondenci cierpiący na to zaburzenie stwierdzili również, że czterokrotnie częściej niż inni respondenci spłacali minimalne saldo swoich kart kredytowych.

Podsumowanie

Jak to czasem dobrze sięgnąć do fachowej lektury...! Z tej mianowicie wynika, i to bardzo jasno, że ja sama zakupoholiczką (jeszcze) nie jestem. Na promocje może i poluję, ale na pewno nie po to, by coś kupić i bez rozpakowywania schować na dno szafy...! Nie kłamię na temat zakupów, nie posiadam też ani tajnego konta, ani tajnej karty kredytowej. Przeciwnie, ostatnio jeden bank chciał mi swoją kartę wtrynić — zaprotestowałam z ogólnym, że ta jedna mi w zupełności starczy! Poza tym najpierw opłacam rachunki, a potem dopiero zaglądam na te strony grzechu. A już na pewno stanowczo brak mi poczucia winy, gdy znajomy kurier przyniesie kolejne pióro wieczne. Wstyd? Jaki wstyd?! Ja się wtedy zabieram za rozpakowywanie, pełne radości oraz błędnego namaszczenia — azaraz potem zamawiam nowy atrament...!

Magdalena Maria Bukowiecka

Korzystałam z materiałów na stronie nowewidoki.com oraz Stanford University.

Krzyżówka klasyczna z hasłem

1		50		54		58		61		2		67		71		75		3		80		84		87
						4								5										21
		4																			8			
6										7														
				9						63				10	73									
	9																							
11			52								12		69								13	82		
						14		60						15		77		79						13
										23														
16	49									17											18			86
	20											2												
					19										20									
21				55						22	64				72						23	81		
											12													
						24										25								
																						16		
26			53		57					27		66		70		74					28		83	
			24							6											14			
					29											30								
														26										
31										32											33			88
														7										
					34	59										35					78			
											15													
36		51		56								37	68								38		85	
		25									3												17	
					39						62		65			40		76						
41											42											43		
																						11		19
						44									45									
46											47											48		
																								22

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26														

POZIOMO:

1) świeci nad klawiaturą; 2) widmo, zjawy; 3) generał w marynarce; 4) cesarz niemiecki, gość Chrobrego; 5) miasto i port na Hokkaido; 6) tkanina na zimowe płaszcze; 7) pantera śnieżna; 8) najszybszy bieg konia; 9) piękna żona króla Artura; 10) imię Lincolna; 11) tworzywo skóropodobne; 12) choroba szalonych krów; 13) roślinny ornament; 14) dowcipny utwór sceniczny; 15) materiał garncarski; 16) docinki; 17) sąsiadka Etiopii; 18) kocia toaleta; 19) Gagarin, kosmonauta; 20) koronkowa ozdoba bluzki; 21) przedstawiciel prawa na Dzikim Zachodzie; 22) język migowy; 23) zachwyt, wivaty po udanym występie; 24) wulkan na Mindano, najwyższy szczyt Filipin; 25) nie przód; 26) podróżował w brzuchu wieloryba; 27) człowiek bez poczucia humoru; 28) niewiara w Boga; 29) środek do barwienia drewna; 30) cięśnina między Tajwanem a Filipinami; 31) renifer amerykański; 32) starożytna wieszczka z Kume; 33) dzienniczek studenta;

34) Stefan, austriacki skoczek narciarski; 35) gatunek kawy arabskiej; 36) izraelski wywiad; 37) roślina na obrusy i ubrania; 38) zmiana kierunku jazdy; 39) jezioro w Rosji, na Półwyspie Kolskim; 40) wygnanie z kraju; 41) holenderska na Karaibach; 42) pnąca roślina z dżungli; 43) powód postępowania; 44) pomarańczowe warzywo; 45) Walia dla Walijczyka; 46) wodospad na granicy Kanady i USA; 47) skrajna bieda, ubóstwo; 48) opłata wnoszona na targowisku

PIONOWO:

1) z tekstem tworzy piosenkę; 2) Europejska, związek państw; 3) sieć hipermarketów; 12) wodny rozprysk, chlup; 14) kasa pancerna; 27) protestancki duchowny; 28) Anna dla przyjaciół; 31) maszyna rolnicza; 38) Zachodnie, kraj w Oceanii; 40) przełożony juhasów; 49) stolica Portugalii; 50) przeciwległy zenitowi; 51) fińska łaźnia parowa; 52) sąsiad Warmiaka; 53) Rubinstein, szachista;

54) państwo w Oceanii; 55) angielskie "tak"; 56) ... Spencer - Lady Di; 57) zepsute jajko; 58) uprawia ziemię; 59) ma stolicę w Kigali, sąsiadka Ugandy; 60) mieszkanka Europy; 61) łączy kości; 62) informacje na dysku; 63) zawieszenie broni; 64) odmiana esperanto; 65) Shepard, dowódca Apollo 14; 66) wynalazca dynamitu; 67) rodzaj wkrętaka o przekroju sześciokąta; 68) duża antylopa z Afryki; 69) z przodu telewizora; 70) zwinięty papier; 71) krople wody na trawie; 72) płynie przez Puszcze Goleniowską; 73) walizy i torby; 74) w drzwiach; 75) muzułmanin w średniowiecznej Hiszpanii, był nim Otello; 76) kapitan Nautilusa; 77) mały imbryk, czajniczek; 78) sos pomidorowy do pizzy; 79) dokumentacja procesu; 80) gorąca wewnątrz Ziemi; 81) krople na czole; 82) podkuwał konie; 83) członek partii socjaldemokratycznej; 84) epizodyczna rola filmowa; 85) moda na starocie; 86) ubijak do mięsa, ziemniaków; 87) dziecięca łopata do piasku; 88) tworzy wodne zarośla

NAJPIĘKNIEJSZA OZDOBA WIELKANOCNA WYBRANA!

W Miejski Dom Kultury w Mławie odbyło się posiedzenie komisji konkursowej, która dokonała oceny prac zgłoszonych do Konkursu na Najpiękniejszą Ozdobę Wielkanocną 2026 pod patronatem burmistrza Miasta Mława. Tegoroczna edycja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem – mieszkańcy powiatu mławskiego nadstali aż 162 prace.

Komisja w składzie: Edyta Suszek - Dyrektor MDK Mława oraz Małgorzata Zakrzewska i Monika Splewińska - instruktorki zajęć MDK, po wnikliwej analizie wszystkich prac, wyłoniła laureatów w poszczególnych kategoriach wiekowych. Jak podkreślają jurorki, poziom konkursu był wysoki, a wybór najlepszych ozdób nie należał do łatwych.

LAUREATAMI KONKURSU ZOSTALI:

Kategoria do lat 6 (49 prac):

I miejsce – Zofia Szymańska
II miejsce – Klara Giżyńska
III miejsce – Zofia Lecka
Wyróżnienia – Krzysztof Czajka, Iga Maćkowska, Kornelia Lipińska

Kategoria 7–9 lat (58 prac):

I miejsce – Zuzanna Brzezińska
II miejsce – Maja Lewandowska
III miejsce – Barbara Kosiewicz
Wyróżnienia – Piotr Gutowski, Hanna Jabłońska, Zuzanna Gotębiewska

Kategoria 10–15 lat (50 prac):

I miejsce – Wiktoria Ciwnel
II miejsce – Marcel Bieliński
III miejsce – Antonina Wojnowska, Ksawery Kaczan, Gabriela Grocka
Wyróżnienia – Emilia Lutowska, Ignacy Szprengiel

Kategoria młodzież do lat 18 (2 prace):

I miejsce – Wiktoria Dworznicza
II miejsce – Oliwia Szubiak

Kategoria dorośli 18+ (3 prace):

I miejsce – Agata Piasecka
II miejsce – Ewa Dębiec
Wyróżnienie – Barbara Piwowska

Tegoroczna edycja konkursu potwierdziła, że rękodzieło i tradycje wielkanocne wciąż inspirują kolejne pokolenia. W pracach dominowały klasyczne motywy – pisanki, kurczaczki i baranki – często

wykonane z wykorzystaniem naturalnych materiałów oraz nowoczesnych technik rękodzielniczych.

Tak duża liczba zgłoszeń świadczy o tym, że konkurs stał się ważnym elementem mławskiego kalendarza wydarzeń kulturalnych, integrującym społeczność i rozwijającym artystyczne pasje mieszkańców.

Autorzy najciekawszych prac otrzymają dyplomy oraz nagrody rzeczowe. Uroczyste wręczenie nagród odbędzie się 23 marca o godz. 16:00 w holu (foyer) Miejski Dom Kultury w Mławie.

Wszystkie prace będzie można odebrać w terminie od 23 marca (po zakończeniu uroczystości wręczenia nagród) do 29 marca w Miejskim Domu Kultury w Mławie.

PASOWANIE NA PRZEDSZKOLAKA W MPS 3 W MŁAWIE

W MPS 3 w Mławie odbyła się pełna emocji, radości i dumy uroczystość pasowania na przedszkolaka. To wyjątkowe wydarzenie zgromadziło zarówno dzieci, rodziców, jak i nauczycieli, a także ważnych gości. Marzec to czas pasowania na przedszkolaka w MPS 3 w Mławie. Dla wielu maluchów była to pierwsza tak ważna uroczystość w ich życiu. Wystrojeni w przedszkolne stroje, z uśmiechem na twarzach, dzieci odważnie stanęły na scenie, aby zaprezentować swoje umiejętności przed zgromadzoną publicznością. W trakcie uroczystości mali artyści pokazali swoje talenty w przygotowanych wcześniej występach artystycznych. Były piosenki, wierszyki i wspólne tańce, które wzbudziły zachwyt widzów. Talent sceniczny dzieci został oceniony na najwyższym poziomie, co wywołało ogromne brawa i uśmiechy na twarzach obecnych. Pasowanie to symboliczne włączenie nowych dzieci do przedszkolnej rodziny, a także początek wielu wspianych przygód i nauki w naszym przedszkolu. Jesteśmy pewni, że każdy z naszych nowych przedszkolaków poczuje się tutaj kochany, bezpieczny i gotowy na wyzwania, które przed nimi stawia życie przedszkolne!

SCHOWANE KOBIETY

Owszem, oglądam mnóstwo filmów — lepszych, gorszych, jakichś. Czasem to klasyczne 'było, minęło', czasem jakiś obraz, postać, zdanie zostają ze mną przez kilka dni... Są jednak takie obrazy, które już w czasie pierwszego seansu ryją mi w duszy, sercu, mózgu głęboka bruzdę. Szramę lub bliznę do końca życia. Takim obrazem jest z pewnością film „Hidden Figures”.

Problem z tytułem

Owszem, już polska wersja tytułu budzi moje emocje — negatywne raczej niż pozytywne. O ile słowo 'hidden' oznacza 'ukryte' — inie ma sprawy, o tyle 'figures' ma znacznie szersze znaczenie. Bo to może być 'wykres, rycina, ilustracja, rysunek, diagram'. Może to być 'liczba' lub 'cyfra', a nawet 'kwota'. Ale 'figure' to też 'kobieca figura'. Także 'osobistość, ważna, historyczna postać' oraz 'sylwetka, postać na obrazie, model', a nawet 'figura geometryczna' i 'figura w łyżwiarstwie'. „Ukryte działania” zatem jak dla mnie już na wstępie zaciemniają obraz i — paradoksalnie — natychmiast skrywają to, co jest sednem zarówno filmu, jak i historii prawdziwej, bo „Hidden Figures” to film oparty na faktach. Skrywają mianowicie kobiety — trzy wspańskie, historycznie ważne postacie, trzy osobistości, które operowanie cyframi, liczbami, danymi i kwotami opanowały do takiej perfekcji — że aż matematyce nadały rangę sztuki...!

Ale cóż. Akcja filmu toczy się w Stanach Zjednoczonych lat 60. ubiegłego wieku — w czasach, gdy po wciąż żywym koszmarze II wojny światowej Amerykanie najwyraźniej jeszcze niczego nie przyswoili i gdy wciąż uważają, że segregacja rasowa jest czymś właściwym, dobrym i godnym naśladowania (sic!).

Schowane kobiety

Jest rok 1961. Matematyczka Katherine Johnson (w tej roli Taraji P. Henson) pracuje jako „komputer” w wydzielonym dziale West Area Computers w Langley Research Center w Hampton w stanie Wirginia. Zawodowo i prywatnie przyjaźni się z dwiema innymi specjalistkami: początkującą inżynier Mary Jackson (w tej roli Janelle Monáe)

Dorothy Vaughan

ich nieoficjalną przełożoną Dorothy Vaughan (w tej roli Octavia Spencer).

Ważny jest kontekst historyczny. To czas, gdy po udanym starcie rosyjskiego satelity rośnie presja, by także amerykańskich astronautów wysłać w kosmos. Przełożona Katherine, Vivian Mitchell, wyznacza ją zatem do pomocy w grupie zadaniowej Ala Harrisona (gra go Kevin Costner). I tak Katherine zostaje pierwszą Afroamerykanką w zespole i w budynku, w którym dla czarnoskórych kobiet nie ma toalet. Dla czarnoskórych mężczyzn zresztą też...

Katherine walczy więc na każdej przerwie z fizjologią, bo do najbliższej toalety dla czarnoskórych ma mniej więcej 800 metrów. Walczy też z nowymi kolegami zespołu, którzy traktują ją z lekceważeniem, poniżają osobnym czajnikiem do kawy — opatrzonym oczywiście stosowną plakietką

Schowane kobiety

'dla kolorowych', żeby nie było żadnych wątpliwości. Przewodnikiem na tym polu jest główny inżynier Paul Stafford (świetnie gra go Jim Parsons).

Swoje bitwy codziennie prowadzi też Dorothy, której prośba o oficjalny awans na przełożoną zostaje odrzucona przez Vivian. Tymczasem Mary identyfikuje wadę osłony termicznej kapsuły kosmicznej, co zachęca ją do bardziej asertywnego dążenia, by uzyskać dyplom inżynierski. Na niezłomnym grillu Katherine spotyka oficera armii amerykańskiej Jima Johnsona — coś ich do siebie ciągnie, ale Jim bardzo kiepsko zaczyna, bo wprawdzie sam jest 'kolorowy', więc element segregacji odpada, ale już jego przekonanie, że jako mężczyzna może lekceważąco odnieść się do kobiety-specjalistki i otwarcie wyrażać sceptycyzm wobec zdolności matematycznych kobiet jako takich — jest wielkim rozczarowaniem. Dla uspokojenia dodam, że ostatecznie historia dobrze się kończy, bo Jim ma tyle oleju w głowie, by zrozumieć swój błąd i przeprosić Katherine.

Dobry szef

„Hidden Figures” to film, który pokazuje, jak wiele zależy od dobrego szefa. Jak wielkie znaczenie dla pracy i sukcesów całego zespołu może mieć osobowość szefa i jej lub jego nastawienie do poszczególnych członków zespołu. Bo taki Al Harrison mógł być oczywiście seksistą i mizoginem, rasistą i nienawistnikiem. Mógł być narcyzem psychopatycznie uzależnionym od swoich władczych rozkazów, decyzji i poniżających odzywek.

Ale nie.

Al okazał się człowiekiem mądrym i myślącym, a ponadto mężczyzną, który

mniejszą wagę przywiązywał do płci i koloru pracownika — ale za to całą swoją uwagę skupiał na tegoż pracownika kompetencjach. Kiedy więc zaprasza swoich podwładnych do rozwiązania skomplikowanego równania matematycznego — Katherine robi na nim wielkie wrażenie.

Ze spraw mniej kosmicznych, a bardziej przyziemnych — któregoś dnia Al Harrison konfrontuje Katherine z jej bardzo długimi przerwami na śniadanie, bo oczywiście nie jest świadom tych 800 metrów, które ona musi kilka razy dziennie pokonać, by móc skorzystać z najbliższej toalety przeznaczonej dla „kolorowych”. Ta, doprowadzona do ostateczności, w czym z pewnością pomógł jej deszcz i woda obficie spływająca z kosmyków włosów i całej reszty odzienia — ze wściekłą pasją wyjaśnia mu, jak bardzo odczuwa dyskryminację, z którą dzień w dzień spotyka się w pracy, ze strony swoich „kolegów”. Na jaw wychodzi też osobny czajnik.

I co robi Harrison? Al Harrison bierze w ręce siekierę, z którą udaje się pod toaletę dla białych kobiet i osobiście niszczy ten pełen hańby napis!

Jakby tego było mało, pozwala też uczestniczyć Katherine w spotkaniach wysokiego szczebla — na jednym z nich to ona wyznacza punkt powrotu kapsuły kosmicznej.

No ale to przecież nie Stafford...! Nie. Ten narcyz, rasista i mizogin, nie bacząc na postawę szefa, nakazuje Katherine usunąć jej nazwisko z raportów, podkreślając, że „komputery” nie mogą być wymieniane jako autorzy. I tak jej ciężka praca przypisywana jest wyłącznie Staffordowi...

Summa summarum zatem Harrison jest tym, który odkrywa — Stafford tym, który usuwa z pola widzenia, z życia, z historii...

Katherine Johnson

Katherine Johnson: kobieta — komputer

Creola Katherine Johnson urodziła się 26 sierpnia 1918 roku — zmarła 24 lutego 2020 roku. Była amerykańską kobietą — komputerem, której obliczenia mechaniki orbitalnej ramach pracy w zespole NASA miały kluczowe znaczenie dla sukcesu pierwszych i kolejnych amerykańskich załogowych lotów kosmicznych. Podczas swojej 33-letniej kariery w NASA i jej poprzednicze, Narodowym Komitecie

Doradczym ds. Aeronautyki, zyskała reputację mistrzyni skomplikowanych obliczeń ręcznych i przyczyniła się do pionierskiego wykorzystania komputerów do wykonywania zadań, które wcześniej wymagały zaangażowania człowieka. Agencja kosmiczna odnotowała jej „historyczną rolę jednej z pierwszych Afroamerykanek pracujących jako naukowiec NASA”.

Praca Johnson obejmowała obliczanie trajektorii, okien startowych i awaryjnych tras powrotu dla lo-

Mary Jackson w Centrum Badawczym Langley w 1977 roku

tów kosmicznych Projektu Mercury, w tym dla astronautów Alana Sheparda (pierwszego Amerykanina w kosmosie) i Johna Glenna (pierwszego Amerykanina na orbicie), a także tras spotkań dla modułu księżycowego Apollo i modułu dowodzenia podczas lotów na Księżyc. Jej obliczenia były również kluczowe dla powstania programu wahadłowców kosmicznych i pracowała nad planami załogowej misji na Marsa.

W 2015 roku prezydent Barack Obama przyznał Johnson Prezydencki Medal Wolności. W 2016 roku otrzymała Srebrną Nagrodę Snoopy'ego od astronauty NASA Lelandy D. Melvina oraz Nagrodę NASA Group Achievement Award. W 2019 roku Kongres Stanów Zjednoczonych przyznał Johnson Złoty Medal Kongresu. W 2021 roku została pośmiertnie wpisana do Narodowej Galerii Sław Kobiet.

Dorothy Vaughan: genialna programistka

Dorothy Jean Johnson Vaughan urodziła się 20 września 1910 roku — zmarła 10 listopada 2008 roku. Była amerykańską programistką komputerową i nauczycielką, która pracowała dla Narodowego Komitetu Doradczego ds. Aeronautyki (NACA) oraz NASA w Centrum Badawczym Langley w Hampton w stanie Wirginia. W 1949 roku została p.o. kierownika West Area Computers, jako pierwsza Afroamerykanka, która otrzymała awans i nadzorowała grupę pracowników w tym ośrodku.

Później oficjalnie awansowała na stanowisko kierownika. W czasie swojej 28-letniej kariery Vaughan przygotowywała się do wprowadzenia komputerów na początku lat 60. XX wieku, ucząc siebie i swoich pracowników języka programowania Fortran. Później kierowała w Langley sekcją programowania w Dziale Analizy i Obliczeń (ACD).

W 2019 roku Vaughan został pośmiertnie uhonorowany Złotym Medalem Kongresu.

Mary Jackson: Pani Inżynier

Mary Jackson urodziła się 9 kwietnia 1921 roku — zmarła 11 lutego 2005 roku. Była amerykańską inżynier lotnictwa i kosmonautyki w Narodowym Komitecie Doradczym ds. Aeronautyki (NACA), który w 1958 roku zastąpiła Narodowa Agencja Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej (NASA). Przez większość swojej kariery pracowała w Langley Research Center w Hampton w stanie Wirginia. Rozpoczęła pracę jako informatyk w wydzielonym dziale West Area Computing w 1951 roku. W 1958 roku, po ukończeniu zajęć inżynierskich, została pierwszą czarnoskórą inżynierką w NASA.

Po 34 latach pracy w NASA Jackson uzyskała najwyższy dostępny tytuł inżyniera. Zdała sobie sprawę, że nie może awansować bez awansu na przełożoną. Zaakceptowała degradację, by zostać menedżerką zarówno Federalnego Programu Kobiet w Biurze Programów Równych Szans NASA, jak i Programu Akcji Afirmatywnej. Pełniąc tę funkcję, wpływała na zatrudnianie i awansowanie kobiet w zawodach naukowych, inżynierskich i matematycznych NASA. W 2019 roku Jackson została pośmiertnie odznaczona Złotym Medalem Kongresu. W 2021 roku siedziba NASA w Waszyngtonie została przemianowana na Mary W. Jackson NASA Headquarters.

Dobry film!

Dobry film jest wtedy, gdy odbiorcy na długo zapada w pamięć. Ten — jak już wspomniałam — w pamięć mi się wrył na zawsze. To obraz o kobietach i segregacji rasowej, o mądrości i głupocie, o nieustępliwości i podłości dla samej podłości. Wiele scen wycisnęło ze mnie wszystkie lzy bezsilności — wiele zapadło w pamięć jako obraz prawdziwego człowieczeństwa, którego nigdy nie wolno utożsamiać z przynależnością do gatunku 'homo sapiens'.

Polecam go wszystkim, bez względu na płeć, wiek, przekonania polityczne

i poziom wiedzy matematycznej.

Choć tak z drugiej strony...
Jako kobieta, która też raz

na jakiś czas wciąż musi udowodnić, że mądra jest sama z siebie i płeć nie ma z tym nic wspólnego oraz

że walka o prawa kobiet niekoniecznie musi być określana 'feminizmem' — dałabym bardzo wiele, by

kobiety o swoje prawa nigdy nie musiały walczyć i by ten film nigdy nie powstał...

Magdalena Maria Bukowiecka

Stupsk, dnia 24 marca 2026 r.

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY STUPSK

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębów Bolewo, Dąbek, Dunaj, Morawy, Pieńpole, Strzałkowo, Stupsk, Wyszyń Kościelne oraz Zdroje, gm. Stupsk wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) oraz art. 6e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 317), w związku z uchwałą nr LXV/370/2024 Rady Gminy Stupsk z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębów Bolewo, Dąbek, Dunaj, Morawy, Pieńpole, Strzałkowo, Stupsk, Wyszyń Kościelne oraz Zdroje, gm. Stupsk informuję, że w dniach **od 7 kwietnia 2026 r. do 19 czerwca 2026 r.** odbędą się konsultacje społeczne dotyczące ww. projektu planu miejscowego, na podstawie którego mają być lokalizowane elektrownie wiatrowe.

W trakcie trwania konsultacji społecznych można zapoznać się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębów Bolewo, Dąbek, Dunaj, Morawy, Pieńpole, Strzałkowo, Stupsk, Wyszyń Kościelne oraz Zdroje, gm. Stupsk wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, udostępnionymi na stronie BiP Urzędu Gminy Stupsk pod adresem <https://stupsk.bigmmina.pl/> - *Plany w opracowaniu - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w części obrębów Bolewo, Dąbek, Dunaj, Morawy, Pieńpole, Strzałkowo, Stupsk, Wyszyń Kościelne oraz Zdroje, gm. Stupsk - Konsultacje społeczne* oraz w siedzibie Urzędu Gminy Stupsk, ul. Sienkiewicza 10, 06-561 Stupsk, w godzinach urzędowania.

W ramach konsultacji społecznych przewidziano trzy formy konsultacji, tj. zbieranie uwag, spotkania otwarte oraz dyżur projektanta.

Uwagi do ww. projektu planu można składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia **19 czerwca 2026 r.** Uwagi należy składać na formularzu w formie papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Stupsk albo drogą pocztową na jego adres albo w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres: sekretariat@stupsk.pl lub adres skrzynki ePUAP: r6070weioi/SkrytkaESP. Formularz dostępny jest do pobrania pod adresem https://stupsk.bigmmina.pl/wiadomosci/6940/wiadomosc/746348/wzor_formularza_wniosku_dot_aktu_planowania_przestrzennego. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą. Może też podać dodatkowe dane kontaktowe takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Spotkanie otwarte prowadzone za pomocą środków porozumiewania się na odległość umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag, tj. w formie spotkania online, odbędzie się w dniu **16 kwietnia 2026 r.** o godzinie **15:00**. Link do spotkania zostanie opublikowany najpóźniej w dniu spotkania pod adresem <https://stupsk.bigmmina.pl/> - *Ogłoszenia i informacje bieżące*.

Spotkanie otwarte bezpośrednie odbędzie się w dniu **16 kwietnia 2026 r.** o godzinie **16:00** w Gminnym Ośrodku Kultury w Konopkach, ul. Spółdzielcza 2, 06-560 Konopki.

Dyżur projektanta odbędzie się w dniu **16 kwietnia 2026 r.** o godzinie **17:00**. Osoby zainteresowane konsultacją w ramach dyżuru projektanta proszone są o zgłoszenie takiej chęci najpóźniej dzień przed terminem dyżuru. Chęć udziału w dyżurze można zgłaszać:

- drogą mailową na adres Urzędu Gminy Stupsk, tj. sekretariat@stupsk.pl,
- telefonicznie pod numer 23 653 12 54 wew. 203 w godzinach pracy Urzędu,
- ustnie w siedzibie Urzędu Gminy Stupsk, w pok. 4 w godzinach pracy Urzędu.

Informuję, że zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w miejscu i czasie przeprowadzanych konsultacji społecznych istnieje możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy w siedzibie Urzędu Gminy Stupsk, ul. Sienkiewicza 10, 06-561 Stupsk, w godzinach urzędowania oraz na stronie BiP Urzędu Gminy Stupsk pod adresem <https://stupsk.bigmmina.pl/> - *Plany w opracowaniu - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w części obrębów Bolewo, Dąbek, Dunaj, Morawy, Pieńpole, Strzałkowo, Stupsk, Wyszyń Kościelne oraz Zdroje, gm. Stupsk - Konsultacje społeczne*.

Zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wnieść uwagi i wnioski do dokumentacji dot. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:

- w formie pisemnej,
- ustnie do protokołu w Urzędzie Gminy Stupsk w godzinach urzędowania,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej, tj. poczty elektronicznej na adres: sekretariat@stupsk.pl lub adres skrzynki ePUAP: r6070weioi/SkrytkaESP.

Uwagi i wnioski w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy złożyć w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 19 czerwca 2026 r.**

Uwagi i wnioski złożone po upływie wyżej podanych terminów pozostaną bez rozpatrzenia.

Wójt Gminy Stupsk

„DUCH TEATRU” NAWIEDZIŁ BIBLIOTEKĘ. DUŻE ZAINTERESOWANIE PREMIERĄ FILMU

Pracy nad filmem i przesłaniu, jakie przyswiecało twórcom i aktorom, mówiła przybyłym Ganna Yarovenko – scenarzystka, reżyserka i autorka zdjęć filmu „Duch Teatru”. Produkcja, którą obejrzeli widzowie, skupia się na dotykającym zwłaszcza młode pokolenia problemie uzależnień od urządzeń i mediów cyfrowych – zwłaszcza smartfonów i portali społeczności-

wych. Lekarstwem na tę chorobę cywilizacyjną okazują się... książki! A także szeroko pojęta kultura.

W filmie, którego jedną z głównych bohaterek jest dama będąca tytułowym Duchem Teatru – w tej roli dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mławie Maria Świtoń – obok prezentowanej historii fabularnej pojawia się wiele pobudzających do myślenia i inspirujących cytatów znanych twórców i myślicieli dowodzących, jak

wielkie znaczenie dla ludzkiej umysłowości oraz rozwoju człowieka ma właśnie kultura, a w sposób szczególny – literatura.

Po projekcji nadszedł czas na rozmowy i pytania z widowni – a tych nie brakowało. Następnie każda z obecnych w czytelnich osób zaangażowanych w powstanie filmu otrzymała od Ganny Yarovenko serdeczne podziękowania i kwiatowy upominek.

KN/WP

WIELKANOCNA PALMA W MUZEUM – WARSZTATY DLA SZKÓŁ I RODZIN

Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie zaprasza na warsztaty „Wielkanocna palma”. Spotkania dla grup szkolnych odbędą się w dniach 25–27 marca 2026 r., natomiast 28 marca 2026 r. (sobota) o godz. 10.00 przy-

gotowano zajęcia dla całych rodzin. Podczas warsztatów uczestnicy wykonają palmy z zielonych gałązek, kolorowych suszonych roślin oraz elementów z bibuły i krepiny, tworząc barwne kompozycje nawiązujące do wielkanoc-

nej obrzędowości. Koszt udziału w zajęciach dla grup szkolnych wynosi 10 zł od osoby, natomiast warsztaty rodzinne są bezpłatne. Liczba miejsc jest ograniczona. Zapisy przyjmowane są pod numerem telefonu 510 898 864.

foto: pixabay

XIV POWIATOWY PRZEGLĄD PIOSENKI DZIECIĘCEJ I MŁODZIEŻOWEJ

Przedшкоłaki oraz uczniowie szkół podstawowych z powiatu mławskiego ponownie będą mieli okazję zaprezentować swoje wokalne talenty. Już 28 kwietnia odbędzie się kolejna edycja Powiatowego Przeglądu Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej. Na zgłoszenia uczestników czekamy do 7 kwietnia.

Powiatowy Przegląd Piosenki Dziecięcej

i Młodzieżowej od lat gromadzi młodych wokalistów z całego powiatu mławskiego. W historii wydarzenia na scenie zaprezentowało się już ponad tysiąc dwustu uczestników. Każda edycja przynosi wiele emocji – od wzruszających interpretacji po energetyczne i pełne ekspresji występy. Podczas poprzednich edycji publiczność miała okazję usłyszeć zarówno piosenki w języku polskim, jak i znane zagraniczne przeboje. Młodzi artyści zachwycali nie tylko swoimi umiejętnościami wokalnymi, ale także charyzmą i sceniczną odwagą. Mamy nadzieję, że w tym roku również nie zabraknie wyjątkowych prezentacji.

Osoby zainteresowane udziałem w konkursie mogą przesyłać zgłoszenia do 7 kwietnia.

PREMIERA SPEKTAKLU KOMEDIOWEGO „NOCNA ZMIANA”

Premiera spektaklu komediowego „NOCNA ZMIANA” już 26 marca 2026 w Miejskim Dom Kultury w Mławie. Autorem scenariusza i reżyserem spektaklu jest Mateusz Drzewi – pochodzący z Mławy twórca, autor filozoficzno-dystopijnego dramatu „Rekonstrukcja świata”. Głównym bohaterem spektaklu jest

Vince - wybitny, ale upadły psychiatra, który po skandalu i utracie licencji ukrył się przed światem, prowadząc bar. Jest cyniczny, błyskotliwy i nienawidzi ludzi... ale nie potrafi przestać ich diagnozować. Kiedy grozi mu bankructwo, a do baru wprusza się ambitna studentka psychologii (Mia). Vince zaczyna prowadzić ryzykowną grę i zamienia bar w nielegalny gabinet. Zamiast pocieszać klientów, serwuje im „brutalną prawdę” i autorskie drinki. To historia o tym, że czasem trzeba sięgnąć dna, żeby się od niego odbić.

Premiera: 26 marca 2026
Godzina: 11:00
Miejski Dom Kultury w Mławie
Wstęp wolny